

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
4 december 2018
Ons kenmerk
COS/U201801078
Lbr. 18/080
Telefoon
020 7183500
Bijlage(n)
-

Onderwerp
75 jaar vrijheid

Samenvatting

Op 5 mei 2020 viert Nederland dat ons land 75 jaar geleden is bevrijd en dat we sindsdien in vrijheid leven. Veel gemeenten zijn al begonnen met de voorbereiding van deze viering, vooral in Zuid-Nederland dat immers al in 1944 werd bevrijd. De VNG onderschrijft het belang hiervan en heeft daarom een [intentieverklaring](#) getekend met het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Bij de organisatie van deze viering werkt het Nationaal Comité 4 en 5 mei nauw samen met zowel landelijke als met regionale en lokale partijen zoals de lokale 4 en 5 mei comités, Oranjeverenigingen, het Platform WO2, het ministerie van VWS, het vfonds en hopelijk ook met uw gemeente. In deze brief vragen wij u met het Nationaal Comité 4 en 5 mei samen te werken aan een aantal nationale momenten.

Aan de leden**Datum**

4 december 2018

Ons kenmerk

COS/U201801078

Lbr. 18/080

Telefoon

020 7183500

Bijlage(n)

-

Onderwerp

75 jaar vrijheid

Geacht college en gemeenteraad,

Op 5 mei 2020 viert Nederland dat ons land 75 jaar geleden is bevrijd en dat we sindsdien in vrijheid leven. Veel gemeenten zijn al begonnen met de voorbereiding van deze viering, vooral in Zuid-Nederland dat immers al in 1944 werd bevrijd. Z.M. de koning begon de troonrede afgelopen september met een verwijzing naar het belang van de viering van 75 jaar vrijheid. Ook de VNG onderschrijft dit belang en heeft daartoe een intentieverklaring getekend met het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Bij de organisatie van deze viering werkt het Nationaal Comité 4 en 5 mei nauw samen met zowel landelijke als met regionale en lokale partijen zoals de lokale 4 en 5 mei comités, Oranjeverenigingen, het Platform WO2, het ministerie van VWS, het vfonds en hopelijk ook met uw gemeente.

Nationaal programma

Het bijzondere jaar, waarvan 4 en 5 mei 2020 de kern vormen, begint in augustus 2019 en eindigt in oktober 2020. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei organiseert in deze periode een nationaal lustrumprogramma waaraan ook uw gemeente een bijdrage kan leveren, zowel op het gebied van praktische en financiële ondersteuning maar vooral met eigen initiatieven.

Het Nationaal Comité organiseert met partners de volgende nationale momenten:

- 31 augustus 2019: start viering 75 jaar vrijheid;
- Rond 27 januari 2020: Holocaust Memorial Day in gemeenten met een Holocaust-verleden;
- Begin april tot en met 5 mei: de Maand van de vrijheid;
- 5 mei 2020: Vrijheidsmaaltijden;
- 15 augustus 2020: einde Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië/ Capitulatie van Japan;
- 24 oktober 2020: viering 75 jaar Verenigde Naties.

Meer informatie over het programma vindt u via www.4en5mei.nl/75jaarvrijheid.

Gemeenten als partner

Gemeenten zijn voor het Nationaal Comité al jaren een belangrijke partner. U maakt de herdenkingen en vieringen in uw gemeente inhoudelijk en vaak ook financieel mogelijk. Het welslagen van het lustrumprogramma is dan ook afhankelijk van de inzet van velen en niet in de laatste plaats van u. We willen u daarom vragen (los van de traditionele momenten) mee te werken aan in elk geval twee nationale projecten in het kader van 75 jaar vrijheid:

1. **De Maand van de vrijheid** (1 april - 5 mei 2020) waarin de Vrijheid-express ook naar uw gemeente komt in de vorm van een expo-trailer met verhalen en programmering over de Tweede Wereldoorlog, de bevrijding en vrijheid. Meer informatie hierover kunt u vinden via www.4en5mei.nl/75jaarvrijheid. Wij willen u vragen de Vrijheid-express in uw gemeente te ontvangen en dit ook praktisch (vergunningen etc.) mogelijk te maken.
2. **De Vrijheidsmaaltijden** op 5 mei 2020 met de wens dat dit uitgroeit tot een jaarlijks traditie. Meer informatie hierover en tevens ervaringen van gemeenten kunt u vinden via www.4en5mei.nl/vrijheidsmaaltijden. Wij hopen dat u het concept van de Vrijheidsmaaltijden in uw gemeente wilt uitdragen zodat bijvoorbeeld musea, debatcentra, horeca en sportverenigingen hieraan gaan meedoen. En ook hopen we dat u financieel een klein budget beschikbaar wilt stellen waarop de organisatoren die van de Vrijheidsmaaltijden die bij het Nationaal Comité zijn aangemeld een beroep kunnen doen. Het comité ondersteunt de organisatoren namelijk met inhoud, aankleding en *tools* om het gesprek op gang te brengen. Partners als NOC-NSF en de Zonnebloem hebben hun medewerking reeds toegezegd.

Gemeenten met een Holocaustverleden

Ruim 250 van de huidige 380 gemeenten hebben een Holocaustverleden, dat betekent dat Joden, Roma en Sinti die in gemeenten woonden die nu deel uitmaken van uw gemeente, tijdens de oorlog zijn gedeporteerd en vermoord. Via deze [link](#) kunt u zien of uw gemeente tot deze gemeenten behoort. Rond 27 januari 2020 wil het Nationaal Comité in deze gemeenten op artistieke wijze stilstaan bij dit verleden. Speciaal voor ieder van deze gemeenten ontwikkelt het Nationaal Comité een tijdelijk Holocaustmonument dat in uw gemeente geplaatst kan worden op een centrale plaats om zo de leegte van hen die zijn vermoord tijdelijk weer zichtbaar te maken. Alle kleine monumenten samen vormen zo tijdelijk een nationaal monument.

Indien u hieraan mee wilt doen willen wij u vragen een financiële bijdrage van 2000 euro beschikbaar te stellen ten behoeve van de realisatie van dit tijdelijke Holocaustmonument in uw gemeente. En dit ook praktisch (zoals vergunningen en beheer van het monument) mogelijk te maken. Graag horen wij uiterlijk 1 februari 2019 of u hieraan uw medewerking wilt verlenen.

Meedoen

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei en de VNG zien uit naar deze bijzondere samenwerking. Indien uw gemeente meedoet kunt u zich aanmelden via www.4en5mei.nl/75jaarvrijheid. Hier vindt u ook meer informatie over het programma. Als u vragen heeft over het programma kunt u ook telefonisch contact opnemen met de medewerkers van team 75 jaar vrijheid van het Nationaal Comité 4 en 5 mei via 020-7183500.

Bij voorbaat dank voor de samenwerking.

Met hartelijke groet,

Gerdi A. Verbeet
Voorzitter Nationaal Comité 4 en 5 mei

Jan van Zanen
Voorzitter VNG

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl